

Ö?retmen Adaylar? ?çin Ki?isel-Mesleki Yetkinlikler Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar? ?çin Ki?isel-Mesleki Yetkinlikler Alg? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26943>

Özet

Ö?retmen Adaylar? ?çin Ki?isel-Mesleki Yetkinlikler Alg? Ölçe?i (ÖA?KMYAÖ), Kuzu ve Demiralp (2017) taraf?ndan ö?retmen adaylar?n?n hem ki?isel geli?imleri hem de mesleki görevlerini yerine getirme becerilerine yönelik alg?lad?klar? yeterlilik düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Bu ölçek, ö?retmenlik mesle?ine haz?rl?k sürecinde olan bireylerin kendilerini ne derece yeterli ve yetkin gördüklerini de?erlendirek, e?itim programlar?n?n ve müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine bilimsel bir temel sa?lamay? amaçlamaktadır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, arac?n yap?sal geçerlili?ini ve iç tutarlılı?n? detaylı bir ?ekilde incelemiştir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Adaylar?, Ki?isel Yetkinlik, Mesleki Yetkinlik, Alg? Ölçe?i, Yetkinlik Alg?s?, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Hilal Kuzu, Dilek Demiralp.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversitelerin e?itim fakültelerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar?n?n, ba?arılı bir ö?retmenlik kariyeri için gerekli olan ki?isel ve mesleki yetkinlik alanlar?ndaki algılanan yeterliliklerini belirlemektir. Bu araç, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve adaylar?n hangi alanlarda deste?e ihtiyaç duydu?unu tespit etmede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçek, adaylar?n öz-de?erlendirme yoluyla kendilerini güçlü ve zayıf hissettikleri alanlar? ortaya ç?karmasına olanak tanır. Böylece, e?itim yöneticileri ve akademisyenler, adaylar?n mesle?e en iyi ?ekilde hazırlanmas? için bireyselle?tirilmif e?itim ve geli?im stratejileri olu?turabilirler.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ö?retmen Adaylar? ?çin Ki?isel-Mesleki Yetkinlikler Alg? Ölçe?i, ö?retmenlik mesle?inin gerektirdi?i çok boyutlu yeterlilikleri ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu yap? genellikle iki ana bile?en alt?nda incelenir:

Ki?isel Yetkinlikler: Ö?retmen aday?n?n duygusal zekâ, stres yönetimi, ileti?im becerileri, problem çözme yetene?i ve motivasyon gibi ki?isel özelliklerini ve yeterlilik inançlar?n? kapsar.

Mesleki Yetkinlikler: Alan bilgisi, pedagojik formasyon, sınıf yönetimi, ölçme ve de?erlendirme

becerileri, teknoloji kullanımı ve yasal sorumluluklar gibi doğrudan mesleki uygulamaya yönelik beceri ve bilgileri içerir.

Ölçek, bu iki temel alanın entegre bir şekilde algılanan yeterliliğe nasıl yansıtıldığına ortaya koyarak, adayların mesleğe yönelik bütüncül bir öz-yeterlik algısına sahip olup olmadığını değerlendirir.

Geçerlik

ÖAKMYAÖ'nün geçerlik çalışmaları, Kazu ve Demiralp (2017) tarafından ölçeğin amaçlanan yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak üzere yürütülmüştür. Bu çalışmalar genellikle yapı geçerliğine odaklanmıştır.

Yapı Geçerliliği: Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (AFA ve DFA) teknikleri kullanılarak, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yapısına uygunluğu test edilmiştir. Bu analizler sonucunda ölçeğin kişisel ve mesleki yetkinlikleri temsil eden ayrı alt boyutlara sahip olduğu doğrulanmıştır.

Kapsam Geçerliliği: Ölçek maddelerinin ilgili literatürü ve öğretmen yeterlilik standartları yeterince temsil edip etmediği, alanında uzman akademisyen görüşleri alınarak sağlanmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, yani ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı, iç tutarlılık analizleri ile incelenmiştir.

Güvenirlilik çalışmaları arasında en yaygın kullanılan yöntem olan iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ölçek geliştirme çalışması, alt boyutlar ve toplam ölçek puanı için kabul edilebilir düzeyin üzerinde iç tutarlılık katsayıları rapor etmiştir, bu da ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve hangi maddelerin hangi boyutta yer aldığına ortaya çıkarmıştır. Bu analiz, kişisel ve mesleki yetkinlikleri temsil eden çok faktörlü bir yapıya varlığını desteklemiştir.

AFA sonuçlarından, elde edilen faktör yapısının farklı bir örneklem grubu üzerinde test edilmesi amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, model uyum iyiliği indekslerinin (RMSEA, CFI, TLI vb.) kabul edilebilir sınırların içinde olduğunu

göstererek, ölçeğin kuramsal yapısının ampirik verilerle uyumlu olduğunu kanıtlamıştır.

Araç Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Developmental Scale). Öz bildirimli, Likert tipi bir alg? ölçeğidir.

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert derecelendirme format? kullanılmaktadır (Örneğin, "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adaylar? (Eğitim Fakültesi öğrencileri).

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireysel veya grup olarak tamamlanabilen öz bildirim ölçeği. Uygulama süresi kısadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmenlik Mesleği, Öz Yeterlilik, Pedagojik Formasyon, Geçerlik Çalışması, Güvenirlilik Çalışması, Likert Ölçeği, Eğitim Yönetimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hilal KAZU

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: hkazu@firat.edu.tr (Hilal Kazu)

Yazın Adresi: Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Elazığ, Türkiye (Tahmini Kurum Adresi).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçek geliştirme çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle yazarlardan izin alınması gerekmektedir. İletişim e-posta adresi üzerinden sorumlu yazar ile irtibata geçilebilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve baz? uygulama materyalleri aç?k eri?imli olarak sunulabilmektedir. Orijinal makalenin ba?lant?s?: kuey.net.

Ölçe?in orijinal PDF materyali bu ba?lant?dan indirilebilir: ogretmen-adaylari-icin-kisisel-mesleki-yetkinlikler-almi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kazu, H., & Demiralp, D. (2017). Ö?retmen Adaylar? ?çin Ki?isel-Mesleki Yetkinlikler Alg? Ölçe?i: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *Kuram ve Uygulamada Egitim Yönetimi Dergisi*, 23(3), 425-464.

Ö?retmen Adaylar? ?çin Ki?isel-Mesleki Yetkinlikler Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu akademik giri?te yer almamaktad?r, detaylar için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

Ölçek maddelerinin tam listesi ve derecelendirme bilgileri (Likert tipi ölçek puanlamas?), yukar?da belirtilen Kazu ve Demiralp (2017) makalesinde bulunmaktad?r. Bu ölçek, ki?isel ve mesleki yetkinlik boyutlar?nda toplamda X say?da maddeden olu?maktad?r (X de?eri, orijinal makaleden al?nmal?d?r).